

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

1999

2004

Έγγραφο συνόδου

15 Ιανουαρίου 2001

B5-0047/2001

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια των δηλώσεων του Συμβουλίου και της Επιτροπής

σύμφωνα με το άρθρο 37, παράγραφος 2, του Κανονισμού

των βουλευτών Paul Lannoye, Heidi Hautala, Nellie Maes, Caroline Lucas, Patricia McKenna, Elisabeth Schroedter, Johannes Voggenhuber, Jill Evans, Claude Turmes, Neil MacCormick, Monica Frassoni, Matti Wuori, Ilka Schroeder, Danielle Auroi, Per Gahrton, Nuala Ahern, Carlos Bautista, Claude Turmes, Pierre Jonckheer, Knorr Borrás, Camilo Nogueira, Josu Ortuondo, Alain Lipietz, Inger Schoerling, Mercedes Echerer και Joost Lagendijk

εξ ονόματος της Ομάδας ΠΡΣ/ΕΕΣ

σχετικά με την απαγόρευση της χρήσης απεμπλουτισμένου ουρανίου σε όλους τους τύπους οπλικών συστημάτων

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την απαγόρευση της χρήσης απεμπλουτισμένου ουρανίου σε όλους τους τύπους οπλικών συστημάτων

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- A. λαμβάνοντας υπόψη τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών της 10ης Οκτωβρίου 1980 σχετικά με την απαγόρευση ή τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων κλασικών οπλικών συστημάτων, τα οποία μπορεί να θεωρηθούν ότι προκαλούν υπέρμετρους τραυματισμούς ή πλήττουν αδιακρίτως,
- B. λαμβάνοντας υπόψη το ψήφισμα 1996/16 της Υποεπιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών με το οποίο καταδικάζονται ρητώς τα οπλικά συστήματα απεμπλουτισμένου ουρανίου λόγω του ότι αυτά δρουν αδιακρίτως,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το απεμπλουτισμένο ουράνιο αποτελεί μια τοξική και ραδιενεργό χημική ουσία, η οποία, λόγω της πυκνότητάς της, χρησιμοποιείται από το στρατό για την διάτρηση ή τον θωρακισμό, καθώς και για μη στρατιωτικούς σκοπούς στην οδοντιατρική και ως έρμα στα αεροσκάφη και τα σκάφη αναψυχής,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη τις ποικίλες επιπτώσεις στην υγεία και το περιβάλλον από την διασπορά του ουρανίου υπό μορφήν αερολυμάτων των διαφόρων ισοτόπων και των ραδιενεργών προϊόντων αποσύνθεσής τους· γνωρίζοντας ότι η διασπορά αυτή μπορεί να επεκταθεί σε δεκάδες χιλιόμετρα μακριά από το σημείο της έκρηξης και να προκαλέσει μη αναστρέψιμη μόλυνση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η μόλυνση αυτή έρχεται να προστεθεί στις άλλες μολύνσεις που έχουν προκληθεί από στρατιωτικές επιχειρήσεις,
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση όπλων απεμπλουτισμένου ουρανίου δημιουργεί ένα τύπο έκθεσης σε ουράνιο που δεν είναι γνωστός προτού προκαλέσει τη δημιουργία ενός εισπνεύσιμου αερολύματος αδιάλυτων κεραμικών σωματιδίων με διάμετρο λιγότερη των 10 μικρών· και λαμβάνοντας υπόψη ότι τα σωματίδια αυτά μεταφέρονται και παρακρατούνται οριστικά στους λεμφαδένες της τραχείας και των βρόγχων,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά τις έγκαιρες και συνεχείς προειδοποιήσεις της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας, τα αμερικανικά και βρετανικά στρατεύματα χρησιμοποίησαν σε ευρεία κλίμακα τέτοια οπλικά συστήματα κατά τον πόλεμο του Κόλπου το 1991,
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συστήματα αυτά ξαναχρησιμοποιήθηκαν από τις ΗΠΑ κατά τις στρατιωτικές επιχειρήσεις του ΝΑΤΟ στη Βοσνία και σε ολόκληρη τη Γιουγκοσλαβία και ότι, σύμφωνα με έκθεση του ΝΑΤΟ προς τα Ηνωμένα Έθνη, η αμερικανική πολεμική αεροπορία παραδέχθηκε ότι έχει εκτοξεύσει 10.000 τέτοια βλήματα στη Βοσνία και 31.000 στο Κοσσυφοπέδιο,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο Ιράκ όπως και στη Βοσνία οι επιχειρήσεις έλαβαν χώρα κατόπιν εντολής των Ηνωμένων Εθνών,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη τα προβλήματα υγείας που έχουν εκδηλωθεί και συνεχίζουν να

εκδηλώνονται σε περισσότερους από 100.000 αμερικανούς βετεράνους του πολέμου του Κόλπου και στους απογόνους τους (δυσπλασίες εξαιτίας ραδιενεργού ή άλλης μόλυνσης),

- I. λαμβάνοντας υπόψη την γενική επιδείνωση της υγείας των πληθυσμών στο νότιο Ιράκ, οι οποίοι εκτίθενται σε απεμπλουτισμένο ουράνιο από το 1991 και ιδίως την έξαρση των κρουσμάτων καρκινοπάθειας και λευχαιμίας στην περιοχή αυτή,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε συνέχεια της αίτησης του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για την πραγματοποίηση ελέγχων το προηγούμενο έτος, το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEP) ανακοίνωσε στις 5 Ιανουαρίου 2001 ότι έχει στη διάθεσή του στοιχεία για την ύπαρξη ραδιενέργειας σε 8 από τις 11 περιοχές στις οποίες πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις στο Κοσσυφοπέδιο (σε σύνολο 112 περιοχών που επλήγησαν από βλήματα απεμπλουτισμένου ουρανού το 1999),
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μέχρι σήμερα στην Ιταλία, το Βέλγιο, την Πορτογαλία και την Ισπανία ερευνώνται περιστατικά θανάτου ή σοβαρής ασθένειας στρατιωτών που φέρονται ότι έχουν υποστεί τις συνέπειες της έκθεσης σε απεμπλουτισμένο ουράνιο· λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη ότι έρευνες διεξάγονται στα περισσότερα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, αν και μπορούν να διατυπωθούν σοβαρές επιφυλάξεις όσον αφορά τις μεθόδους που ακολουθούνται για τη συλλογή στοιχείων για τη μόλυνση και την εκτίμηση του κινδύνου,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο πλαίσιο αυτό υπάρχει μία μόνο αξιόπιστη και αποτελεσματική μέθοδος ανίχνευσης απεμπλουτισμένου ουρανού σε δείγματα ούρων, δηλαδή η μέθοδος που έχει αναπτύξει η ομάδα του ιατρού Asaf Durakovic, ειδικού σε θέματα πυρηνικής ιατρικής και διευθυντή του ιατρικού προγράμματος για το ουράνιο στο George Town University, στην Ουάσιγκτον των ΗΠΑ,
- ΙΔ. λαμβάνοντας, ειδικότερα, υπόψη ότι πολλές από τις εν λόγω υποθέσεις έχουν αχθεί ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων προκειμένου να ζητηθεί αποκατάσταση των ζημιών που έχουν προκληθεί,
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι διάφορα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως η Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, παράγουν οπλικά συστήματα με απεμπλουτισμένο ουράνιο· λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι, εκτός από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ, η Ρωσία είναι αναγνωρισμένος παραγωγός και χρήστης τέτοιων όπλων,
1. επιδοκιμάζει τις αποφάσεις του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετά από μακρόχρονη παρασιώπηση και υποτίμηση του προβλήματος, να αναγνωρίσουν επιτέλους τη σοβαρότητα του προβλήματος αυτού και να πραγματοποιήσουν υψηλού επιπέδου διαβουλεύσεις για την αντιμετώπισή του· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι αυτό δεν έχει μέχρι σήμερα οδηγήσει σε ικανοποιητικές αποφάσεις για την απαγόρευση του τύπου αυτού των οπλικών συστημάτων και την εξεύρεση λύσεων για τη διερεύνηση και αποκατάσταση της ζημίας που έχει προκληθεί τόσο στους στρατιώτες που εκτέλεσαν την αποστολή τους όσο και στους τοπικούς πληθυσμούς που υποφέρουν από τις συνέπειες των βομβαρδισμών·

2. επιδοκιμάζει, ειδικότερα, την πρόσφατη δήλωση του Προέδρου Prodi ότι η Επιτροπή ανησυχεί ιδιαίτερα για τις επιπτώσεις των μακροχρόνιων συγκρούσεων στην υγεία και το περιβάλλον της περιοχής των Βαλκανίων και ότι από τις υπηρεσίες της Επιτροπής έχει ζητηθεί να συλλέξουν και να αναλύσουν όλες τις σχετικές πληροφορίες για την κατάσταση στην περιοχή· καλεί την Επιτροπή να παράσχει στο Κοινοβούλιο όλες τις πληροφορίες που θα συλλεγούν κατ' αυτό τον τρόπο·
3. εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι η Επιτροπή θα εξαρτάται κατά το μάλλον ή ήττον εξ ολοκλήρου από τη γνώμη της επιτροπής του άρθρου 31 και την ερμηνεία που αυτή θα δίδει στην ανεπαρκή οδηγία 96/29 της Ευρατόμ σχετικά με τις προδιαγραφές για τη ραδιενέργεια, η υιοθέτηση της οποίας αγνόησε πλήρως τα επιστημονικά τεκμηριωμένα αιτήματα του Κοινοβουλίου·
4. επιδοκιμάζει τις πρωτοβουλίες της Σουηδικής Προεδρίας να ανταποκριθεί θετικά στο αίτημα των Υπουργών Άμυνας του Βελγίου και της Ελλάδας για τη διενέργεια έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την ενδεχόμενη σχέση μεταξύ της χρήσης όπλων που περιέχουν απεμπλουτισμένο ουράνιο και των θανάτων και ασθενειών των συμμετασχόντων στρατιωτών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
5. χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Γερμανικής Κυβέρνησης να απαγορεύσει την παραγωγή και τη χρήση όπλων που περιέχουν απεμπλουτισμένο ουράνιο·
6. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι διαβουλεύσεις στο πλαίσιο του NATO δεν είχαν καν ως αποτέλεσμα την πρόταση για την προσωρινή αναστολή της χρήσης των όπλων του τύπου αυτού·
7. επιβεβαιώνει ότι, υπό το φως της απόφασης της Υποεπιτροπής των Ηνωμένων Εθνών, η χρήση όπλων με απεμπλουτισμένο ουράνιο είναι αντίθετη με το σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των μελλοντικών γενεών·
8. καλεί το NATO και την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς επίσης και τις ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο να ερευνήσουν πλήρως και να δημοσιεύσουν τα στοιχεία σχετικά με τη χρησιμοποίηση οπλικών συστημάτων με απεμπλουτισμένο ουράνιο στο Ιράκ και την πρώην Γιουγκοσλαβία·
9. καλεί το NATO και την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς επίσης και τις ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο να ερευνήσουν πλήρως και να δημοσιοποιήσουν τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία από τη χρήση αυτή για τους στρατιώτες που εκτέλεσαν την αποστολή τους καθώς και για τους τοπικούς πληθυσμούς·
10. καλεί το NATO, την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν στις έρευνές τους και τις επιπτώσεις από άλλες επικίνδυνες ουσίες που απελευθερώθηκαν στο πλαίσιο των πολεμικών επιχειρήσεων·
11. επιμένει ότι πρέπει να χρησιμοποιηθούν κατάλληλες μέθοδοι δοκιμών για τη μέτρηση της μόλυνσης στον άνθρωπο και ότι η Επιτροπή θα πρέπει να βοηθήσει άμεσα τα κράτη μέλη να τυποποιήσουν τη διαδικασία δοκιμής εφαρμόζοντας τη μέθοδο του ιατρού Durakovic προτού εξαχθούν οριστικά συμπεράσματα·

12. επιπλέον, καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη λήψη δειγμάτων από όλα τα φερόμενα θύματα, στρατιώτες ή πολίτες, για παράδειγμα, από τους λεμφαδένες της τραχείας και των βρόγχων τους, προκειμένου να συσχετίσουν τις ασθένειες ή τους θανάτους με εσωτερική μόλυνση από απεμπλουτισμένο ουράνιο· καλεί επίσης την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξετάσουν την εφαρμογή αγωγής με πηκτίνη στα θύματα όπως αυτή αναπτύχθηκε στη Λευκορωσία για τα θύματα της καταστροφής του Τσερνομπίλ·
13. καλεί ειδικότερα το NATO και την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς επίσης και τις ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο να ανταποκριθούν θετικά στην ανάγκη να υπάρξει διακανονισμός και αποζημίωση για όλες τις ζημιές που είναι αποτέλεσμα της μόλυνσης λόγω της χρησιμοποίησης απεμπλουτισμένου ουρανίου στους τοπικούς πληθυσμούς·
14. καλεί τα κράτη μέλη να προβούν σε ενδελεχή και κατάλληλη εξέταση της ζημίας που έχει προκληθεί στους στρατιώτες και πολίτες τους, οι οποίοι μετέβησαν σε αποστολή και εκτέθηκαν σε κίνδυνο χωρίς επαρκή μέτρα προφύλαξης και να λάβουν κάθε απαραίτητο μέτρο για να αποκαταστήσουν τη ζημία αυτή·
15. τάσσεται υπέρ της πλήρους απαγόρευσης της παραγωγής, εξαγωγής, αποθήκευσης, δοκιμής, των δοκιμαστικών εκρήξεων και της χρήσης όπλων απεμπλουτισμένου ουρανίου και καλεί όλα τα εν ενεργεία και υποψήφια προς ένταξη κράτη μέλη του NATO και της Ευρωπαϊκής Ένωσης να την υποστηρίξουν·
16. καλεί τη Σουηδική Προεδρία να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να προωθήσει τη διαδικασία διαλεύκανσης και αποζημίωσης και να συμφωνήσει σε μια κοινή θέση και μια κοινή δράση για την απαγόρευση των όπλων αυτών από πλευράς ΕΕ·
17. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, τα υποψήφια προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση κράτη, το Γενικό Γραμματέα του NATO, το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και το Κογκρέσο των ΗΠΑ.